

A gyereknevelésről

A gyerek fegyelmezése felelőségteljes tett. Nem harag a rossz viselkedés láttán. Nem bosszú a csínytevésért. Hanem a megbocsátás és a hosszú távú megítélés gondos kombinációja. A helyes fegyelmezés erőfeszítést igényel. ... Nehéz igazságosan és jószívuén fegyelmezni... A nehézség és a felelősség kombinációja miatt pedig a szülők visszás módon örömmel fogadják azt a tanácsot, hogy csak árt a gyerekeknek, ha féken tartják. Ha elfogadják az ilyen gondolatot, a felnőttek, akiknek jobban kéne tudniuk, elhanyagolják nevelői kötelességeiket, mintha ez jót tenne a gyerekeknek. Pedig ez súlyos és veszedelmes önámítás. Lusta, kegyetlen és megbocsáthatatlan dolog. És itt még nem ér véget hajlandóságunk, hogy racionalizáljuk ezt a döntést.

Azt feltételezzük, hogy a szabályok visszavonhatatlanul korlátozzák a gyerekek máskülönben határtalan és velük született kreativitását, holott a tudományos irodalom világosan értésünkre adja, hogy először is a triviálisan túlmenő kreativitás döbbenetesen ritka, és másodsor,

hogy a szigorú korlátok inkább fejlesztik, mintsem akadályoznák a kreatív teljesítményt. A szabályok és a rendszer pusztító hatásába vetett hit gyakran együtt jár azzal a gondolattal, hogy a gyerekek maguk is el tudják dönteni, hogy mikor aludjanak és mit egyenek, ha egyszerűen engedjük kibontakozni tökéletes természetüket. Ezek ugyanolyan megalapozatlan feltevések...

Statisztikailag a kétévesek a legerőszakosabb emberek. Ütnék, rúgnak, harapnak, és ellopják mások tulajdonát. Azért teszik, hogy felfedezzenek, hogy kifejezzék a haragjukat és a frusztrációjukat, és kielégítsék ösztönös vágyaikat. Ami pedig számunkra a legfontosabb: azért teszik, hogy felfedezzék a megengedhető viselkedés igazi határait. Különbözik hogyan deríthetnék ki, hogy mi az, ami még elfogadható? A kisgyerekek olyanok, mint a vakok: keresik a falat. Előre kell nyomulniuk, hogy kitapogassák a tényleges határokat (amelyek ritkán vannak ott, ahol a felnőttek állítják).

Az ilyen viselkedés következetes helyreigazítása jelzi a gyerekeknek az elfogadható agresszió határait. Helyreigazítás hiányában csak fokozódik a kíváncsiság...

Az olyan szülők, akik nem vállalják a fegyelmezés felelősségét, azt hiszik, egyszerűen kibújhatnak a helyes gyerekneveléssel együtt járó, szükséges konfliktusok alól. Kerülik a főgonosz szerepét (rövid távon), ám egyáltalán nem sikerül megmennteniük és megvédeniük a gyereket a félelemtől és a fájdalomtól. Épp ellenkezőleg: a tágabb, rideg és kritikus szociális világ sokkal nagyobb konfliktust és büntetést szab ki, mint egy figyelmes szülő. Fegyelmezhetjük mi magunk a gyereket, vagy átháríthatjuk a felelősséget a szigorú, kegyetlen, ítélkező világra – de ez utóbbi döntést sose tévesszük össze a szeretettel!

Jordan B. Peterson

Részletek (a 157-167. lapról) Jordan B. Peterson: 12 szabály az élethez. Így kerül el a káosz! c. nagyszerű könyvéből (21. Század Kiadó, Budapest, 2018).

Miért nagyvonalúbbak a hívő gyerekek?

Azok a gyerekek, akik hisznek Istenben, inkább adnak a zsebpénzükből rászoruló embereknek, kevésbé beszélnek ki másokat, és kevésbé erőszakosak is. Ezt bizonyítja több német egyetem kutatócsoportja. A *Forschungsgruppe Religion und Gesellschaft* [Vallási és Társadalmi Kutatócsoport] kiderítette, hogy a keresztény neveltetésű gyerekek nagyvonalúbbak és békésebbek. Néhány példa: A hívő gyerekek 43%-a – de a nem hívőknek csak 26%-a – kész odaadni valamennyit a zsebpénzéből a szegényeknek. A hívő gyerekek 72%-a – de a nem hívőknek csak 65%-a – nem találja helyénvalónak, hogy más gyereket kibeszéljen. A hívő gyerekek 81%-a – de a nem hívőknek csak 76%-a – kész arra, hogy soha ne verjen meg egy másik gyereket.

A kutatók ebből arra következtetnek, hogy a vallás az egyik fontos tényező az értékőrzésben, mégpedig a vallási tartalmakon túlmenően: „Noha társadalmunkban

a keresztény-egyházias vallásosság vesztett jelentőségéből, másfelől megfigyelhető, hogy a vallás sok ember számára éppen az utóbbi években ismét egyre inkább fontosává vált.” Mivel eddig kevés tudományos ismeret létezett azokról a folyamatokról, ahogyan a vallásosság révén értékek közvetítése zajlik, különböző szakterületek specialistái összefogtak e nagy kutatási program érdekében, köztük a Tübingenben tanító teológus, Albert Biesinger, a heidelbergi kriminológus, Dieter Herrmann és Norbert Mette dortmundi teológus.

Több éves, széles alapokon, nyugvó, a *Deutsche Forschungsgemeinschaft* [Német Kutatóközösség] által támogatott vizsgálattal, a valláspedagógia, a szociológia és a kriminológia módszereivel például azt kutatják, hogy az elsődleges előkészület hogyan hat a gyerekek értékűdtatára és cselekvési elveire. A 8-9 éves korosztályban azt vizsgálják, hogyan zajlik az elsődleges

oktatás, s annak értékei hogyan hatnak ki a gyermeki értékelképzelések fejlődésére. Közben nem csupán a gyerekeket kérdezik meg, hanem a szülőket, a katekétákat és a papokat is. Annak megértése érdekében, hogyan működik a keresztény szocializáció a gyermeki életkorban, a tudósok összehasonlították az elsődöző gyerekeket egy másik csoporttal, mégpedig olyan azonos korúakkal, akik nem jártak ilyen oktatásra.

„A gyerekek vallási irányultságát elsősorban a szülők határozzák meg”, mondja Dieter Herrmann, a Heidelbergi Egyetem Kriminológiai Intézetének szociológusa, és úgy véli, a vallásnak és a valláshoz kapcsolódó értékeknek központi jelentőségük van a gyerekeknek a társadalomba történő betagozódása és későbbi, felnőttkori életvezetése szempontjából is.

Stephan Baier

Forrás: Betendes Gottes Volk, 2014/3